

Nodyn cyfarwyddyd ar Goronafeirws (COVID-19): adnoddau dynol a staff

Fel sector rydym i gyd yn gwerthfawrogi ein staff ac yn anelu at ddarparu amgylcheddau gwaith diogel, cyflog teg a sicrwydd swydd. Mae'r cyfnod hwn yn ddigynsail a bydd llawer o fusnesau cymdeithasol ledled Cymru am sicrhau bod eu cyflogeion yn cael eu diogelu rhag haint a hefyd yn cael cymorth os bydd angen iddynt hunanynysu neu os byddant yn mynd yn sâl.

Yn anffodus bydd rhai busnesau cymdeithasol hefyd yn wynebu penderfyniadau anodd o ran eu cyflogeion. Efallai y bydd angen i rai ystyried cau'r busnes dros dro neu leihau oriau cyflogeion, ac efallai y bydd rhai yn wynebu diswyddiadau posibl.

Nod y nodyn briffio hwn yw eich cyfeirio at wybodaeth ac adnoddau defnyddiol sy'n ymwneud â phryderon o ran adnoddau dynol a staff yn ystod y pandemig hwn. Efallai y byddwn yn diweddarau'r briffiad hwn yn rheolaidd wrth i fwy o wybodaeth a chyngor fod ar gael.

Mae llawer o'r dolenni i'r ddogfen hon i wefannau allanol; fe'u rhennir gyda phob ewyllys da ond ni allwn reoli eu cynnwys na'u cywirdeb.

Mae'r sefyllfa yn newid yn gyflym ac rydym yn gweithio fel tîm i ddatblygu adnoddau a chyngor penodol a fydd ar gael yn fuan, felly cadwch lygad am y wybodaeth ddiweddaraf drwy e-bost ac ewch i'n gwefan <https://businesswales.gov.wales/socialbusinesswales/cy> yn rheolaidd hefyd.

Byddem hefyd yn croesawu unrhyw adborth ar y materion sydd bwysicaf i chi a'ch busnes cymdeithasol. E-bostiwch ni a gadewch i ni wybod: sbwenquiries@wales.coop

Diogelu cyflogeion a gweithdrefnau ar gyfer delio â COVID-19 (hunanynysu, salwch, tâl salwch)

- ACAS: cyngor ar adnoddau dynol i gyflogeion a chyflogwyr, gan gynnwys gweithdrefnau, tâl salwch, contractau, gwyliau a diswyddiadau. <https://www.acas.org.uk/coronavirus>
- Mae hefyd yn cynnal weminar sy'n darparu cyngor ar goronafeirws ar sawl dyddiad a gallwch drefnu lle drwy fynd i'w wefan: <https://www.acas.org.uk/webinars>
- Hefyd, mae gan ACAS ganllaw ar sefydlu a rheoli gweithio gartref: <https://archive.acas.org.uk/index.aspx?articleid=4853>
- Yn sgil cyhoeddiad diweddaraf Llywodraeth Cymru am gau ysgolion gwladol, efallai y bydd y canllawiau hyn gan ACAS ar absenoldeb rhieni yn ddefnyddiol: <https://www.acas.org.uk/parental-leave>

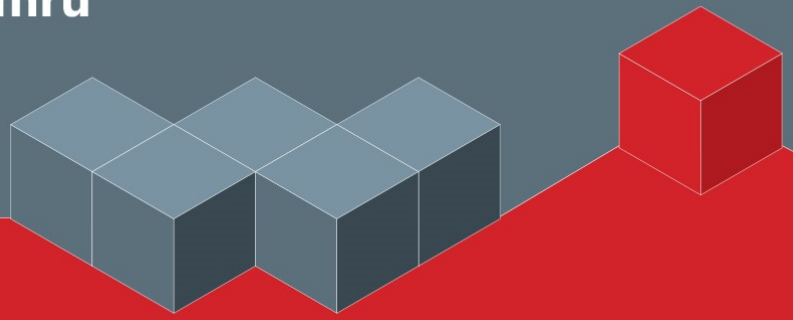

UNDEB EWROPEAIDD
EUROPEAN UNION

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

**Cronfa Datblygu
Rhanbarthol Ewrop
European Regional
Development Fund**

- Mae ein cyfeillion yn CGGC yn darparu diweddariadau dyddiol ar COVID-19 a gallwch gofrestru [yma](#). Mae hefyd wedi rhyddhau datganiad llawn gwybodaeth ar goronafeirws: <https://wcva.cymru/cy/datganiad-ar-y-coronafeirws/>
Mae wedi cynnwys dolen ddefnyddiol i'w chwaer gorff yn Lloegr, sef NCVO – gweler isod.
- Mae NCVO yn darparu cyngor rheolaidd ar sawl agwedd ar gadw staff yn ddiogel, absenoldeb salwch a hefyd sawl maes arall fel cynlluniau wrth gefn, yswiriant a llywodraethu: <https://www.ncvo.org.uk/practical-support/information/coronavirus>
- Mae Co-operatives UK wedi llunio nodyn cyfarwyddyd defnyddiol iawn ar ddiogelu cyflogion rhag haint, absenoldeb a thâl, cynllunio parhad busnes, yn ogystal â'r holl gyngor allanol: <https://www.uk.coop/hrpackage/coronavirus>

Canllawiau ar ostwng lefelau staff a diswyddiadau posibl

- Mae ACAS yn darparu canllawiau arferion gorau ar gau busnes, diswyddo staff a gweithio amser byr drwy ei gyngor coronafeirws i Gyflogwyr a Chyflogeion: <https://www.acas.org.uk/coronavirus>
- ACAS – canllawiau ychwanegol – Layoffs and short time working: <https://archive.acas.org.uk/index.aspx?articleid=1639>

Cyfraith Cyflogaeth ac Adnoddau Dynol – ffynonellau cyngor cyfreithiol cyfredol

- Mae gwefan ACAS yn cynnwys gwybodaeth a chyngor ar faterion cyfreithiol yn ymwneud â chyflogaeth: <https://www.acas.org.uk/>
- Gall Co-operatives UK hefyd ddarparu gwasanaeth cyngor cyfreithiol cynhwysfawr ar adnoddau dynol i'w aelodau: <https://www.uk.coop/developing-co-ops/hr-services/hr-law>

Ymgysylltu a gweithio fel tîm:

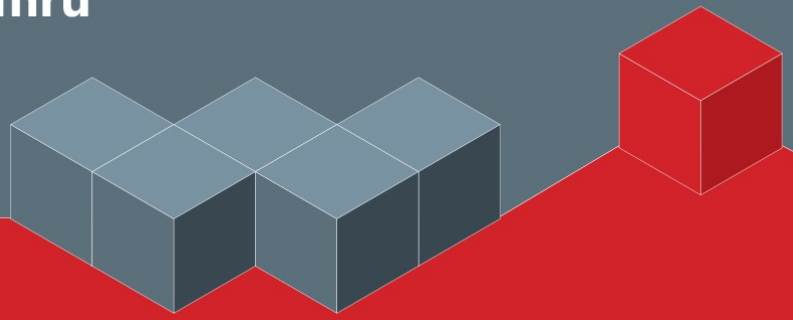
- Mae canllawiau diweddaraf Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gael yma: <https://phw.nhs.wales/news/public-health-wales-statement-on-novel-coronavirus-outbreak/>

Dylid osgoi dod i gysylltiad â phobl eraill ac osgoi teithio os nad yw hynny'n hanfodol, a dylai digwyddiadau a chyfarfodydd lle mae pobl yn ymgynnull mewn un man gael eu canslo.

Dyma rai ffynonellau gwybodaeth defnyddiol ar sut i barhau i gyfathrebu ac ymgysylltu â staff.

**Cronfa Datblygu
Rhanbarthol Ewrop
European Regional
Development Fund**

Cadw mewn cysylltiad â thimau o bell

- Microsoft teams: i ddefnyddwyr Office 365 <https://teams.microsoft.com/start>
- Slack: trafodaeth tîm ar unrhyw ddyfais <https://slack.com/intl/en-gb/>
- Zoom: ar gyfer cyfarfodydd ar-lein, weminarau a galwadau cynadledda <https://zoom.us/>
- Mae rhai cleientiaid wedi dweud wrthym eu bod wedi newid i [WhatsApp](#) er mwyn eu helpu i gynnal trafodaethau a gwneud penderfyniadau yn gyflym o ran rhoi'r gorau i weithgareddau, llif arian parod, cau lawr, cynlluniau wrth gefn ac ati.
- Erthyglau ar weithio o bell yn ystod y pandemig
- BBC: <https://www.bbc.com/worklife/article/20200312-coronavirus-covid-19-update-work-from-home-in-a-pandemic>
- Erthygl Forbes ar arwain o bell: <https://www.forbes.com/sites/jasonwingard/2020/03/13/team-working-at-home-because-of-coronavirus-heres-how-to-lead-them-effectively/#7387d4b43162>

Gwneud penderfyniadau a staff hollbwysig

Mae'n bwysig nodi staff sy'n hollbwysig i'r busnes (er enghraifft y Swyddog Cyllid) a chreu cynllun sy'n ystyried sut y byddwch yn gweithredu os bydd yn mynd yn sâl. Os bydd gennych sawl person mewn tîm sy'n hollbwysig i'r busnes, er enghraifft y tîm cyllid, yna ystyriwch eu cael i weithredu fel dau is-dîm er mwyn lleihau'r risg y bydd y tîm cyfan yn cael ei heintio ar yr un pryd. Os oes gennych ddau is-dîm, gallent weithio am yn ail yn y swyddfa a gartref ar ddiwrnodau gwahanol. Sicrhewch fod llinell orchymyn glir fel bod modd gwneud penderfyniadau gweithredol yn gyflym. Lluniwch gynllun ar gyfer y ffordd y gwneir penderfyniadau os bydd person allweddol fel y Cadeirydd neu'r Prif Swyddog Gweithredol yn mynd yn sâl. Sicrhewch fod aelodau o Fwrdd y Cyfarwyddwyr yn rhan o'r broses hon.

Cymorth iechyd meddwl

Ffynonellau gwybodaeth er mwyn eich helpu i ofalu amdanoch chi'ch hun a staff.

- ACAS <https://www.acas.org.uk/supporting-mental-health-workplace>
- Sefydliad Iechyd Meddwl: dolenni cyfeirio cyflym i'r rhai sydd angen cymorth ar unwaith <https://www.mentalhealth.org.uk/your-mental->

UNDEB EWROPEAIDD
EUROPEAN UNION

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

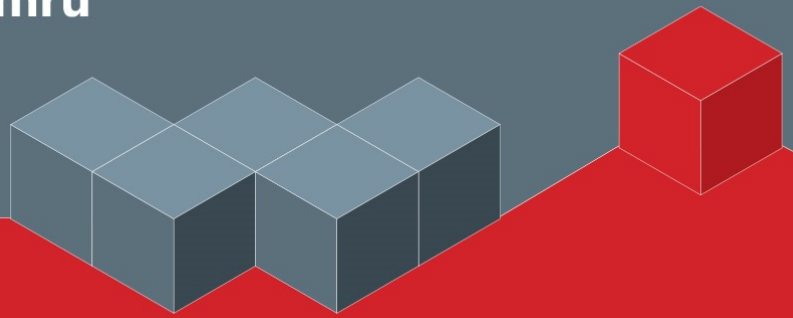
**Cronfa Datblygu
Rhanbarthol Ewrop
European Regional
Development Fund**

Busnes Cymdeithasol Cymru

Social Business Wales

Yn fentrus gadarnhaol

Positively enterprising

[health/getting-help](#)

- Mae hefyd wedi llunio'r erthygl ddefnyddiol hon: <https://www.mentalhealth.org.uk/publications/looking-after-your-mental-health-during-coronavirus-outbreak>
- Mind: <https://www.mind.org.uk/information-support/coronavirus-and-your-wellbeing/#collapse7b25d>
- Amser i Newid Cymru <https://www.timetochangewales.org.uk/cy/>
- WHO (Sefydliad Iechyd y Byd): https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/mental-health-considerations.pdf?sfvrsn=6d3578af_8

UNDEB EWROPEAIDD
EUROPEAN UNION

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

**Cronfa Datblygu
Rhanbarthol Ewrop
European Regional
Development Fund**